

Razgovor preko tumača

Kratko uputstvo

U međusobnom razgovoru dvoje sagovornika koji ne govore istim jezikom, tumač je neophodan kao posrednik da bi oni mogli da se sporazumeju. Tumačeni razgovor treba da bude što sličniji običnom razgovoru. Pa ipak, kad razgovarate preko tumača, morate donekle biti predostrožni.

Ova brošura objašnjava ukratko ulogu tumača, kao i to kako se njegova ili njena uloga odnosi na Vas koji preko njega razgovarate. Na kraju brošure navedene su neke situacije na koje pri razgovoru preko tumača morate obratiti naročitu pažnju.

Uloga tumača

Uloga tumača određena je moralnim kodeksom tumačeve profesije. On se u svom radu pridržava sledećih pravila:

- Tumač mora da prevede sve što se u toku razgovora kaže - a da pri tome ništa ne izostavi, niti izmeni ili doda.
- Tokom razgovora tumač mora biti nepristrasan, a njegova ili njena lična shvatanja ne smeju uticati na tumačenje.
- U toku razgovora tumač na sebe ne smeje preuzimati nikakve druge zadatke.
- Tumač mora apsolutno čuvati profesionalnu tajnu.

Tumačeva apsolutna obaveza čuvanja tajne znači:

- Da ta obaveza obuhvata sve informacije koje tumač u toku razgovora sazna.
- Da se obaveza čuvanja tajne odnosi na svakog, uključujući tu i njegove pretpostavljene, kolege i porodicu.
- Da je obaveza čuvanja tajne na snazi i nakon što tumač prekine da se bavi takvim poslom.

Za Vas koji koristite tumača, to znači sledeće:

- Vi ste lično odgovorni za ono što u toku razgovora kažete, odnosno izrazite.
- Tumač nije odgovoran za to da li su informacije koje Vi i Vaš sagovornik u toku razgovora razmenjujete istinite.
- Tumač ne mora da pamti što ste Vi i Vaš sagovornik jedan drugom rekli, jer on nije Vaš podsetnik.
- Tumač ne može da nastupa kao opunomoćenik ni jednog od sagovornika.
- Tumač je dužan da zatraži izuzeće onda kada je:
  - u srodstvu ili u bračnoj, odnosno zaručničkoj, vezi sa nekim od sagovornika;
  - i sam stranka po dotičnom predmetu;
  - postupila(o) po predmetnoj stvari u svojstvu neke od predmetnih stranki.
- Tumač je dužan da stranke obavesti ukoliko on nije u stanju da tumačenje obavi na zadovoljavajući način.

Čega morate biti svesni pri razgovoru preko tumača

- Razgovarajte sa sagovornikom, a ne o njemu ili njoj.
- Obraćajte se Vašem sagovorniku a ne tumaču. Drugim rečima, nemojte otpočinjati sa: "pitajte ga da li bi on hteli .... ", nego pitajte direktno "da li biste hteli ..... ".
Tumač će to onda prevesti i razgovor će više ličiti na normalnu konverzaciju.
- Ako Vam se nešto učini nejasnim, ili ako niste sigurni kako Vas je sagovornik shvatio, pitajte sagovornika. Tumač će tada prevesti Vaše pitanje.

Isplanirajte unapred šta ćete reći

- Skoncentrišite se na stvari koje su za Vas bitne.
- Budite kratki, a tumaču dajte mogućnost da prevede. Tada će i prevod biti najtačniji, a i Vašem sagovorniku ćete dati priliku da odgovori ili nešto prokomentariše - kao što je to uobičajeno u normalnom razgovoru.
- Izražavajte se jasno i kratko. Koristite li, na primer, poslovice, trebalo bi da istovremeno objasnite šta pod rečenim podrazumevate.

Treba da Vam je jasno i da:

Izrazi lica i tela

(mimika, gestikulacije, i sl.) koji obično, u normalnom razgovoru, podvlače izrečeno, nemaju isti efekat pri razgovoru uz pumoć tumača. Zato razgovor preko tumača više liči na telefonsku konverzaciju - kad su Vam na raspolaganju samo reči i glas.

Pored toga, pojedini **gestovi** mogu u pojedinim jezicima i kulturama imati različit sadržaj (na primer, potvrdno klimanje glavom koje na švedskom znači "da", može negde drukčije značiti "ne"). Takve situacije morate imati na umu kad razgovarate preko tumača.

Tumačenje je naporan posao.

Tumač se mora potpuno skoncentrisati na tumačenje, pa zato pored jezičkih obaveza na sebe ne može preuzimati nikakve druge. Pored toga, tumač će se zamoriti pre vas sagovornika, pa će mu zato trebati pauze za odmor.

Razgovor preko tumača (artnr 2016-4-14)
kan laddas ner från Socialstyrelsens webbplats
www.socialstyrelsen.se/publikationer